N°. 666. **DE GRONDWET.** 1855.

DONDERDAG 19 JULIJ.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . » 5.50.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon**, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet**. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

De uitvaart van »de Nederlander«.

IV.

B. *De Nederlander* heeft bij de meeste gelegenheden *de goede trouw* verloochend. Wanneer wij wilden opsommen al wat tot bewijs daarvan kan worden aangevoerd — ook al bepalen wij ons tot een terugtred van een paar jaren — onze artikelen zouden schier geen einde hebben. Reeds de rubriek »insinuatiën« — gister door ons behandeld — bevat ook die van »verloochening der goede trouw« in zich; intusschen zullen enkele voorbeelden niet onwelgevallig zijn.

1. Men kent den aanhoudenden strijd, dien wij tegen den heer J. B. voerden, die in *de Nederlander* optrad als verdediger of bestrijder van finantiële en oeconomische vraagstukken. Slechts zelden mogten wij ons in eene repliek van dien heer verheugen: *het scheen ons toe*, dat wij het repliceren doorgaans *onmogelijk* hadden gemaakt. Om er echter zeker van te zijn, vroegen wij nu en dan eens *de Nederlander*: »waarom de »heer J. B. niet antwoordde?« En hoe redde zich nu *de Nederlander* uit de verlegenheid? Hij verklaarde, dat de heer J. B. — die, nota bene, *de Grondwet* voet voor voet bestreed omtrent hare beschouwingen over finantiën en oeconomie — dat, zeggen wij, de heer J. B. *de Grondwet* NIET LAS!

Bijvoorbeeld in No. 1112:

»Indien *de Grondwet* waarlijk, naar aanleiding van aanmerkingen gelijk ze in haar laatste nommers gemaakt heeft, *verlangend uitziet* naar een antwoord van onzen correspondent J. B., dan gelieve zij te zorgen, dat hij, die *de Grondwet* niet geregeld leest, met den inhoud bekend zij.«

De heer J. B. bevestigde wèl zelf dit berigt; hij verklaarde zelf wèl, dat hij *de Grondwet* nooit anders dan »toevallig« in handen kreeg; maar het »toeval« reeds, dat die heer nooit anders eene *Grondwet* »toevallig« voor zich zag, dan wanneer hij dat No. meende te kunnen bestrijden, en *nimmer* wanneer door 't antwoord de heer J. B. *geslagen* was: schijnt ons toe, dat het »niet lezen van *de Grondwet*« tot de anti-revolutionnaire eigenaardigheden heeft behoord.

De Nederlander, die zoo zeer op »loyale« en op »doeltreffende« discussie prijs stelde, had dan toch wel een No. van *de Grondwet*, waarop antwoord noodig was, den heer J. B. kunnen toezenden?

2. Na de bekende motie van orde in de Tweede Kamer, in April 1853, betoogde de heer VAN DER LINDEN, dat de Kamer met eene groote meerderheid verklaard had te hechten aan hetgeen door het Ministerie was gedaan. In *de Nederlander* van 23 April las men daaromtrent het volgende:

»Maar de heer van der Linden, die, in verband met de discussie, het ontstaan der motie, in de algemeen bekende en waarschijnlijk ook in de min bekende bijzonderheden gevolgd heeft, *kan bezwaarlijk in goeden ernst meenen*, dat de overgroote meerderheid vrijspraak en goedkeuring van het Gouvernement bedoeld heeft.

»In dien zin geven ook wij aan den heer Gevers van Endegeest gelijk, die ONGETWIJFELD *als tolk van velen*, den heer van der Linden met levendigheid weêrsprak.«

Vooreerst handelde *de Nederlander* hier tegen de goede trouw, door als *ongetwijfeld* voor te stellen, dat de heer GEVERS »als tolk van velen« had gesproken. Die heer had uitsluitend *zijn eigen persoon en niet meer* op het oog, toen hij sprak. Het *Bijblad* bewijst, dat alleen verklaard werd: »*Ik*, voor *mij*, heb aan dat »votum volstrekt geene goedkeuring gehecht.« Maar nu ten tweede. Op 23 April gold het de poging, om de kracht der motie van orde *te verzwakken*, en nu kon ook de heer VAN DER LINDEN »bezwaarlijk in goeden ernst« meenen, dat de overgroote meerderheid vrijspraak en goedkeuring van het Gouvernement bedoeld had. Evenwel, een paar dagen *later* — 27 April — gold het de eerste poging tot aanval op het nieuwe Ministerie en *toen*..... ja toen had de heer VAN DER LINDEN volkomen regt in zijne bewering; toen had *de Nederlander* met de »subjectieve bedoeling van dit of dat lid niets te maken«.

»De heer van der Linden had *volkomen regt* in zijne bewe»ring, dat de Kamer met eene overgroote meerderheid verklaard »heeft te hechten aan hetgeen door het ministerie is gedaan. Dit »is *in de daad* de eenige wettige, historisch-grammaticale inter»pretatie van de gemotiveerde orde van den dag in zijne *objective* »beteekenis. Wij hebben met de *subjective bedoeling* van dit of »dat lid niets te maken.«

O goede trouw!

3. Tijdens de behandeling van de onzalige wet op de kerkgenootschappen, had *de Tijd* o. a. het volgende gezegd: »De Katholieken zullen toonen, dat, waar het »hun regt geldt, dat de Regering vermeent te kunnen »schenden, geen vrees hen zal weêrhouden, om tot den »laatsten man voor hun goed regt op te komen, en »dat te verdedigen door alle geschikte middelen, die »de goddelijke Voorzienigheid hun aan de hand geeft.«

De Nederlander (8 Julij) toonde zich over die taal uiterst verbolgen, en het blad meende: »om een zacht woord te gebruiken«, dat, »al wat naar *bedreiging* zweemde, minstens *onvoegzaam* was.«

Intusschen wat had de heer GROEN zelf gedaan?

In Maart 1852 werd, in de Tweede Kamer, eene petitie behandeld van den Kerkeraad der Chr. Afgesch. Gemeente te Arnhem, gerigt tegen het ontwerp van wet op het Armbestuur. In dat stuk kwam o. a. de volgende zinsnede voor: »Maar daar het bij hen vast»staat, dat geene Christelijke diaconie, die niet trou»weloos worden wil voor haren Heer, zich aan de wet, »*onder welke voorwaarden dan ook*, zal mogen on»derwerpen, zoo achten adressanten zich verpligt, »uwe vergadering er kennis van te geven, *dat zij*, »*zoo het ontwerp wet wordt*, *genade wenschen te ontvan*»*gen, om in dezen de straffen te lijden, die hen dreigen*, »MAAR IN GEEN GEVAL DE REGTEN OVER TE GEVEN, »DIE GODES ZIJN.«

De Commissie voor de verzoekschriften stelde voor dat adres ter zijde te leggen: »omdat het bevat *eene* »*bedreiging van ongehoorzaamheid aan de wet*, bijal»dien het ontwerp mogt worden aangenomen.«

De heer GROEN is nu de eerste, die opstaat, om het adres *te verdedigen*. Hij vond in het adres *niets*, wat tot eene blaam, als door de Com. daarop werd geworpen, aanleiding gaf. Integendeel, *niet gehoorzamen aan de wet* kwam hem voor in zekere gevallen, *pligt te zijn*. Wij bevelen de volgende, eigene woorden van den heer GROEN in de aandacht onzer lezers aan:

De vraag, *de gewigtige vraag is*, *of het ooit geoorloofd kan zijn*, *te verklaren*, *dat men*, *als eene voordragt wet wordt*, DAARAAN NIET ZAL GEHOORZAMEN? *Ik acht dat er gevallen kunnen zijn*, WAARIN MEN TOT DERGELIJKE VERKLARING VERPLIGT IS. Namelijk in den zin en geest van het adres, *dan alleen*, *wanneer men*, TE REGT OF TEN ONREGTE *de wet in strijd rekent met eene* HOOGERE WET. Het staatsregt van den christen is zeer eenvoudig: *om der conscientie wille onderwerping aan iedere wet*, TEN WARE, *door hare* TWEESPALT MET EENE HOOGERE WET, *ook om der conscientie wille*, WEDERSTAND VEREISCHT WORDT. Zal dit beginsel berispelijk zijn? *Het wordt door* ALLE *christelijke gezindheden, door* ELKE GODSDIENSTIGE GEZINDHEID ERKEND.

En toen nu *de Grondwet* deze woorden in herinnering bragt, en aan *de Nederlander* vroeg hoe hij zijne scherpe veroordeeling van de veel zachter uitdrukkingen van *de Tijd* kon rijmen met de verklaringen van den heer GROEN, antwoordde *de Nederlander*, dat hij het gedrag van *de Tijd* BLEEF afkeuren, en »*desniettemin* ook in 1853, *volkomen beaamde*, wat de heer GROEN in 1852 had gezegd.«!!

Hier is niet enkel een treffend bewijs van »goede trouw«, maar ook een schoon voorbeeld van de »loijale« en »doeltreffende« discussie, waarnaar *de Nederlander* steeds zoo smachtend had verlangd.

4. Men had de anti-revolutionnairen, en dus ook *de Nederlander*, verweten, dat zij eene heerschende Staatskerk terug verlangden, dat zij de grondwettige gelijkheid der gezindten *niet wilden*. Op deze zwaarwigtige beschuldiging geraakte *de Nederlander* — onschuldig beticht gelijk hij was — in vuur en vlam: en herhaaldelijk werd, niet zonder plegtigheid, uitgeroepen: (gelijk in No. 988) »door *ons* (anti-revolu»tionnairen) wordt geene verandering in de *grondwet*»*tige gelijkheid der gezindheden begeerd.*«

Maar.... wat leest men in datzelfde No. 988, waarin die plegtige verklaring werd afgelegd.

De betuiging van het genoegen van *de Nederlander*, dat de *Amsterdamsche Courant* veel waarde hecht aan het oordeel der *Neue Preussische Zeitung*, en de vraag aan de *Amsterdamsche*, of zij, bij het overnemen van een artikel uit die Duitsche Courant, wel op twee fragmenten heeft gelet, die de *Nederlander*, vrij »eigenaardig«, niet als naar gewoonte *vertaald*, maar in het *Hoogduitsch* zich haastte weder te geven.

De fragmenten golden de rigting van het tegenwoordig Ministerie, met opzigt tot de wet op de kerkgenootschappen, en zij luidden vertaald aldus:

»Het kwam er op aan, dat de Regering met wijsheid en harer zware verantwoordelijkheid gedachtig *aan deze reactie* den regten stroom en het regte verloop gaf, dat zij het eerst den *aard* en den *geest* dezer reactie begreep, die een plegtig protest was tegen den »*goddeloozen staat*«, tegen de losrukking der oude Nederlanden van den rijken, gezegenden bodem eener lange, van *godsdienstige* worstelingen vervulde geschiedenis.«

»Men had dezen geest [*van reactie*] tot bondgenoot moeten nemen en zoo dan een christelijken, *protestantschen staat* HEROVERD HEBBEN, een staat, die ruimte, licht en regt ook voor *Catholijke* Christenen en hunne Kerk zou gehad hebben. — Maar dat wilde men niet. Men dacht slechts op eene verordening van politie en men kon zoo ligt een goed verloren hebben, dat nimmer is terug te vinden.«

Onmiddellijk daarop liet *de Nederlander* volgen: »*Wij* »*vleijen ons met het oog op de Natie, dat dit verzuim* »*niet* ONHERSTELBAAR *behoeft te worden geacht!!*«

In het eigen No. dus, waar verklaard wordt, dat men *geene* verandering in de grondwettige gelijkheid der gezindten begeert, de hoop uitgedrukt, dat het gepleegde verzuim om »een christelijken, *protestantschen* staat te HEROVEREN« *niet onherstelbaar* zijn zal!

Nog één voorbeeld.

In No. 155 van *de Nederlander* leest men: »Be»noembaarheid der *Israëlieten* tot openbare ambten en »bedieningen is, waar de Natie op eene Christelijke »overheid regt heeft, *ongerijmd*.«

In No. 176: »*Uitsluiting* der Israëlieten van elke »*politieke* betrekking is geen volstrekt vereischte voor »een Christelijken Staat. Hun deelgenootschap is denk»baar, *als* EXCEPTIE en ANOMALIE; met dien verstande, »dat de Staat geenszins ten hunnen behoeve, zijn »Christelijke eigenaardigheid prijs geeft.«

En in No. 1528 schrijft de heer GROEN tot afscheid (ook aan den heer GODEFROI, die in de Kamer zoo veel mogelijk met de anti-revolutionnairen *mêe deed*?), dat het »in den grond der zaak« eene »ongerijmdheid« is, wanneer de Jood »evenzeer als de Christen, tot »uitoefening van politieke regten« *bevoegd* ware. Ook nu herhaalde de heer GROEN, dat het deelgenootschap van den Jood, alleen als »*exceptie*«, als »*anomalie*« mogt geduld worden. Een en ander wordt tevens verklaard *de wensch*, *de begeerte* en *in het belang* der Joden zelven te zijn!!

En *nog* durft men volhouden, dat de anti-revolutionnairen eene heerschende Staatskerk terug verlangen! En *nog* zou men twijfelen aan de »goede trouw« waarmede *de Nederlander* verklaarde: »Door *ons* wordt »*geene verandering* in de grondwettige gelijkheid der »gezindten *begeerd?*!« — Hoe kan men toch zóó onregtvaardig zijn!

5. Eene der bitterste grieven van *de Nederlander* tegen het Ministerie THORBECKE was daarin gelegen, dat het tot *eenig programma* had gegeven de leus: »Wacht op onze daden.« Allerlei wapenen werden gebezigd, om het Ministerie daarover lastig te vallen:

bitterheid, ironie, satyre, verguizing. Eensklaps las men in No. 1018 van *de Nederlander*, dat het Ministerie THORBECKE »noch wat *bezuiniging*, noch wat *verandering in het stelsel der belastingen* aangaat, eenigzins »voldaan heeft aan hetgeen *bij de optreding in November 1849 voorgespiegeld werd.* Wij misprijzen dit ter »zijde stellen van de vrijzinnige begoochelingen niet, »maar ze moet worden geconstateerd«.

Herhaaldelijk drong *de Grondwet* er op aan, dat *de Nederlander* zou aanwijzen *wáár* en *wanneer* het Ministerie THORBECKE, bij zijne optreding in 1849, *de voorspiegeling* had gedaan, wier niet-verwezentlijking *de Nederlander* meende te moeten constateren.

Op al deze sommatiën: *geen antwoord*, om de eenvoudige reden, dat het Ministerie, bij zijne optreding, aan het doen van dergelijke voorspiegeling zich *niet* had gewaagd.

Wat eene goede trouw!

6. Onze Natie hecht zeer veel aan eene beschuldiging van »godsdienstloosheid« en »onchristelijkheid«. Dat wist *de Nederlander* zeer goed: het blad maakte er ook gebruik van.

In December 1853, bij de behandeling van het onderwerp: *onderwijs*, bij de Staatsbegrooting, had de heer VAN HOËVELL o. a. betoogd, dat door *kerkelijk* onderwijs *nationaal* onderwijs zou te niet gaan. *De Nederlander* schrapte het woord »*kerkelijk*« uit en plaatste daarvoor »*christelijk*« en men las in het blad van den heer GROEN:

»De heer VAN HOËVELL vreest, dat door »CHRISTELIJK onderwijs, overeenkomstig den eisch en de be»hoefte der gezindheden, *nationaal* onderwijs zal te »niet gaan.«

Door vervanging van één woordje was de heer VAN HOËVELL — en als zonder erg — als »*godsdienstloos*« en als »*onchristelijk*« aan de kaak gesteld!!

Wij zetten de reeks *niet* voort. Hetgeen wij als voorbeelden aanhaalden, zal wel voldoende zijn, om de »goede trouw« van *de Nederlander* in levendige herinnering te houden.

Men zal zich herinneren, dat de heer B(urlage?) verklaard heeft te zijn de rijmelaar van den bitsen aanval op de liedertafel van *Mechelen*, die in ons vaderland kwam, om door hare concerten iets bij te dragen tot leniging van den nood der overstroomden.

Op onze veroordeeling van dien aanval heeft de heer B(urlage?) eene quasi-verdediging in *de Nieuwsbode* geschreven, die thans in een »ingezonden stuk« (voorkomende in *de Tijd*), wordt beantwoord, waaraan wij de volgende zinsneden ontleenen:

»Wij leven in een tijd van vooruitgang: dat is aan alles te zien. Als er voor een dertig veertig jaren geleden een vernuftig hekeldicht of gloeijende lierzang in het licht kwam, geteekend B. — als er een boek of brochure over wijsgeerig staatkundige of godsdienstige vraagstukken verscheen, alwederom met de letter B. gemerkt: dan ontwaarde men vaak al dadelijk tot wat onbetwistbaar grooten naam die letter B. mogt uitgebreid worden, en men vulde, dikwerf, teregt aan: »BILDERDIJK.« Wij zijn een nieuw tijdperk ingetreden. Het zijn, thans, nog geheel andere namen, die achter de tegenwoordige B's van daan komen. Niet alleen, dat in Holland de nieuwe wetenschap der wetenschappen, die *le fin mot* van alle vraagstukken bevat, de *économie politique*, zich baan gebroken heeft, en de B., onder vele geleerde vertoogen over landbouw, fabrieknijverheid en regeringsverdienste ten deze, zich onvermijdelijk vertaald ziet door den helstralenden naam van ... BLEEKRODE; maar als uitstekend publicist en schrijver over alle bekende en onbekende staatsverschijnselen heeft zich nog een ander professor B. geopenbaard — een filoloog, die er uit zuiver dilettantisme tegenwoordig van al dat andere iets bij nahoudt — prof. J. B[AKE?], de vriend van de *Grondwet*. Maar dat is nog niets. Als eigenlijke plaatsvervanger van den vorigen B., den boezemvriend van Siegenbeek, schijnt voor 't vervolg in aanmerking te moeten komen de »B«, die zich in den *'s Gravenhaagschen Nieuwsbode* van 12 Julij nagenoeg bekend heeft gemaakt als de »berijmer« van het lasterlijk schimpdicht tegen de mechelsche Cæcilianen en als de hoofdontwerper van de jongste *Metalen kruis*-beweging. Men vraagt schier naar den bekenden weg, met het schalk vermoeden te uiten dat onze B. de verdienstelijke vertaler is van *Arthur, of zestien jaren later*' de Druiede bij het *Herinneringsoffer* der onvergetelijke dagen van de *Dorpen aan en over de grenzen*; dat, in één woord, Mr. W. BILDERDIJK tot opvolger heeft Mr. J. H. B[URLAGE?].

»Het komt ons voor, dat het bovenstaande eene gansch niet verwerpelijke bijdrage is tot onze nederlandsche letterkundige geschiedenis. Doch om dit wel te waarderen, moet men lezen het vloeijend en sierlijk geschreven stuk in den *Nieuwsbode* bovengenoemd.

»Wat de schrijver eigenlijk in dat artikel zegt, is niet regt duidelijk; zoo veel te klaarder echter treedt voor den dag wat hij bedoelt: het opwarmen, namelijk, eener onderwetsche animositeit tegen een der volken, die buiten onze staatsgrenzen liggen, en ditmaal tegen het volk, dat ons het naast is van allen, en met wie wij, in den vollen zin des woords, naar de meening van Prof. J. Bosscha, slechts ééne natie uitmaken — de Belgen; of eigenlijk alleen die Belgen, wier oorsprong, taal, volkszeden en lotgevallen, ja wier geheele geschiedenis in de meeste opzigten even naauw aan die van Holland verbonden is, als Noord-Brabant, Zeeland en Friesland ons Holland bestaat.

»Is het niet onzinnig, op de promotie van Willem Karel Hendrik Friso in 1747 het regt te baseren om het oude partijpraatje van een van God verkoren Nederland, dat eigenlijk alleen in Dordt of in 's Gravenhage gezocht moest worden, weder uit te bazuinen en door gedenkteekenen te vereeuwigen? Is het niet schandelijk, op grond van dat praatje zoo gramstorig tegen andere Nederlanders, Nederlanders uit Mechelen en Brussel, te zijn, dat, als zij hier komen helpen om den nood van ons aller broeders te lenigen, ze met een kwâjongensgeschreeuw en gescheld in verzen en proza te bejegenen? Wij weten niet of de heer Leemans de solidariteit in het vers, dat de heer B[urlage?] niet onduidelijk tot het zijne maakt, zich zal laten welgevallen — maar wij weten wel, dat de beide heeren hoogst belagchelijk zijn, door, als laatste schot na een beweren, dat den toets der historie en van het eenvoudig gezonde verstand niet kan doorstaan, te zeggen, dat ieder die van hen in meening verschilt, ter kwader trouw is, valsch speelt, en in allen geval, geen nationaliteit heeft. De heer B. spreekt van eene nationaliteit, die als een wassen neus gebruikt wordt: wij houden het voor, dat als er hier van een wassen neus te spreken valt, die gezocht moet worden op het verwonderd gelaat van meergenoemden schrijver, die, naar ieders gevoelen, in dit debat een zeer *langen* neus althans gehaald heeft, en toch geen fijnen neus heeft — want dan zou hij eerder lont geroken en een eerlijken aftogt geblazen hebben.«

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Lord Panmure heeft eene depêche ontvangen van generaal Simpson, waarin gemeld wordt, dat de Russen een uitval gedaan hebben in den nacht van Zaturdag, tegen de hinderlaag voor den Malakofftoren; doch dat zij door de dappere houding der Engelschen zijn teruggeslagen.

Dit komt ook, wat de hoofdzaak betreft, overeen met eene depêche in den Franschen *Moniteur* voorkomende, waarin gemeld wordt, dat in den nacht van den 15 vier bataillons Russen te vergeefs getracht hebben de hinderlagen bij den Malakofftoren in te nemen.

Zij werden van nabij door eene hevige fusillade en het vuur der batterijen ontvangen en waren genoodzaakt af te trekken, vele dooden en gekwetsten medenemende.

Des morgens vond men op de plaats, waar de strijd was voorgevallen, eene menigte geweren en vijf dooden, waaronder één officier.

Het verlies der Franschen bedroeg twintig aan dooden en gekwetsten.

Prins Gortschakoff meldt van den 12en, dat het vuur van den vijand zwak bleef.

Den vorigen nacht had hij veel bommen in de stad geworpen.

Op de overige punten van de Krim was niets nieuws voorgevallen.

Eene latere depêche van prins Gortschakoff (gedagteekend 16 Julij 12 ure) meldt, dat voor Sebastopol en op andere punten van de Krim niets bijzonders was voorgevallen.

Het vuur der geallieerden werd met laauwheid voortgezet.

De geallieerden deden ligte verkenningen naar de zijde van het dal van Baïdar.

De *Indus* heeft te Marseille berigten aangebragt uit Konstantinopel van den 9en.

Het leger in Anatolie was versterkt. — De Russen belegerden den 23 Junij Kars. 4000 Turken bevonden zich in de Dobrudscha.

Er werden Engelsche en Fransche versterkingen gewacht. Men sprak van expeditien naar Perekop en Odessa.

Uit de Krim verneemt men van den 9en, dat de ziekten verminderen.

De Russen hadden belangrijke versterkingen ontvangen. Generaal Canrobert had zijn vorig kommandement weder op zich genomen en was aan de Tchernaya vervangen door de divisie Mayran. De bevolking van Kamiesch was door de Franschen van hare slechte bestanddeelen gezuiverd, terwijl er overigens een gemeentebestuur was georganiseerd.

In het Lagerhuis heeft lord John Russell gister de redenen van zijn ontslag ontwikkeld, en daarbij gezegd, dat eene week na zijne terugkomst uit Weenen, hij zelf de Oostenrijksche voorwaarden als onaanneembaar beschouwde.

Na eenige discussie, waarbij onderscheidene sprekers de regering gebrek aan homogeneïteit verweten, als zijnde eenige ministers oorlogzuchtig en andere vredelievend, heeft sir Lytton Bulwer zijne aangekondigde motie ingetrokken, uithoofde lord John Russell was afgetreden.

Ziethier den loop der gevoerde discussie:

Lord Palmerston hield eene rede, waarin hij de handelwijze van het bewind verdedigde.

Door den heer d'Israeli werd aangevoerd, dat het kabinet alléén daarom zich had vereenigd met de zienswijze van Lord John Russell, omdat Frankrijk ze afkeurde, doch dat er nog in het kabinet ministers zitting hebben, die vredesgezind zijn.

De heer Roebuck ondersteunde dit gezegde en noemde zelfs de heeren Wood, Lewis en Grey, als de regeringsleden, door den vorigen spreker bedoeld.

Graaf Grey vatte het woord op, ontkende de hem toegedachte vredesgezindheid en antwoordde o. a. op die beschuldiging, dat eens geheel het kabinet op het punt stond af te treden, omdat het zich met de meening van Lord John Russell volstrekt niet kon vereenigen.

De heer Gladstone keurde het zeer af, dat de regering de plannen van graaf Buol op het geschikte tijdstip niet in overweging had genomen.

Daar echter de motie van den heer Bulwer Lytton (gelijk wij reeds hierboven meldden) was ingetrokken, werd de beraadslaging niet voortgezet en had dit incident geen verder gevolg.

Sir Charles Wood gaf aan het huis kennis, dat de Engelsche krijgsgevangenen te Hangö-Udd niet zijn ontslagen, doch goed behandeld worden.

Het verwijt van gebrek aan homogeneïteit tot het ministerie gerigt, is slechts een weêrklank van het veel besproken artikel, dat dezer dagen in de *Times* voorkwam.

Daarin werd toch, o. a., gezegd:

« Het kabinet moet zich van een zwaar gewigt ontlast gevoelen.

« Voorzeker verliest het in lord John Russell groote bekwaamheden en veel persoonlijken invloed; voorzeker is het niet aangenaam hem tot tegenstander of mededinger te hebben; maar zijne verdere tegenwoordigheid in het kabinet was onmogelijk. Een Minister, dien Oostenrijk zijn vriend kon noemen, dien Oostenrijk met den naam van zijn plenipotentiaris kon bestempelen, dien de partij des vredes als zijn advocaat beschouwde, de afgetreden fractie van het kabinet als zijn aanhanger en elke parlementaire partij als zijn bondgenoot, kon stellig niet aan de regering blijven.»

Men meende in Engeland, dat het lot van lord Palmerston binnen weinige dagen zal beslist worden. Men houdt het er voor, dat, alhoewel de motie van den heer Lytton ingetrokken is, lord Palmerston zal aftreden of het parlement ontbinden.

De redenen van de aftreding van lord John Russell besprekende, zegt de *Daily News*, dat genoemde staatsman niet de eenige minister is, die de Oostenrijksche voorstellen voor aannemelijk hield, en dat het ministerie, waarin geene eensgezindheid heerscht voor een ander moet plaats maken.

De *Spectator* beschuldigt lord John van huichelarij en kwade trouw en acht zich gelukkig met zijne verwijdering. De *Examiner* kan er naauwelijks toe besluiten, de aanleiding tot de door de hem gevolgde gedragslijn te bespreken, en de *Leader*, een radikaal blad, noemt hem lord *Janus* Russell. De *Morning-Chronicle*, orgaan der peelisten, tracht den lord niet te verdedigen, en bewijst ook niet vergeten te hebben, dat hij de oorzaak was van den val van lord Aberdeen en van den hertog van New-Castle.

Omtrent den opvolger van lord John Russell als minister van kolonien is nog niets bekend. Wel wil men weten, dat lord Palmerston eerst den afloop der aanstaande verkiezingende zal afwachten alvorens deze vacature aan te vullen.

Mogt lord Palmerston aanblijven dan doodverwt men sir W. Molesworth, den heer Vernon Smith, of den graaf van Harrowly als opvolgers van lord John Russell.

In de zitting van 12 dezer hebben de Spaansche Cortes met intrekking van het bepaalde omtrent de regten der in 1848 ontslagen ambtenaren, met groote meerderheid van stemmen een amendement aangenomen, waarbij van het voorregt van dezen maatregel worden uitgesloten zij, die gesolliciteerd of verkregen hebben eene betrekking onder de regering anterieur aan de Julij-omwenteling.

De *Azia* heeft berigten aangebragt uit Boston van den 4den. Naar men wil, zou de heer Crampton, Engelsch gezant bij de Vereenigde Staten, vertoogen tot de regering dier republiek gerigt hebben met betrekking tot de hinderpalen die men aan de aanwerving van recruten voor de Krim in den weg gesteld heeft.

Te New-York had eene meeting plaats gehad, waarin meer dan 10,000 personen protesteerden tegen de maine-wet.

Reeds in vorige nis. hebben wij onzen lezers bekend gemaakt met den tegenstand, welken die wet ontmoet.

Gelukkig echter, dat de mannen der meetings besloten hebben, dat hun tegenstand in geen geval de grenzen der wettigheid zal te buiten gaan. Zij zullen de constitutionaliteit der wetsbepalingen bediscussiëren en elk geval van bijzondere toepassing voor de hoven van appel brengen.

Over het algemeen is men de maine-wet te New-York ongunstig gezind en wordt zij beschouwd als eene maatregel, die het uitvloeisel van fanatisme en onverdraagzaamheid is.

In Carolina openbaart zich eene beweging met het doel om door de Wetgevende Magt eene wet te doen aannemen waarbij het wettige huwelijk onder de slaven wordt ingevoerd en de wetten, waarbij hun het onderwijs wordt verboden, worden herroepen.

Onder de bewoners van het Zoutermeer had het berigt van het ontdekken van goud in eenige streken in Arkansas veel sensatie gemaakt.

ENGELSCHE POST.

Reeds vroeger deelden wij onze lezers mede, dat in de zitting van het Lagerhuis dd. 12 dezer door het hoofd van het Engelsche kabinet verschillende stukken ter bureau van dit huis zijn gedeponeerd, allen betrekking hebbende op de verschillende voorstellen, welke in de laatste zittingen der conferentien gedaan werden en ook na de sluiting om tot eene oplossing der gerezen moeijelijkheden te geraken door de uitlegging en de wijze van toepassing van het derde waarborgspunt.

Het spreekt van zelf, dat ons bestek niet gedoogt al die stukken in hun geheel op te nemen; doch wij laten hier een overzigt volgen, dat de *Globe* van de eerste stukken geeft:

« De diplomatische stukken, Dingsdag avond ter bureau van het Lagerhuis gedeponeerd, hebben, uitsluitend betrekking op de oplossing van het derde waarborgspunt aanvankelijk door Oostenrijk voorgesteld (na de verwerping door Rusland van de oplossing der geallieerden waaraan Oostenrijk zijne toestemming gaf.) De eerste aanwijzing van het Oostenrijksche voorstel is te vinden in eene depêche van graaf Buol aan graaf Clarendon.

Lord Clarendon antwoordt bij eene depêche van 3 April op die depêche (niet medegedeeld) en veroordeelt haar op niet dubbelzinnige wijs.

Het aanvankelijk voorstel stelde twee altanativen: 1o. beperking der Turksche en Russische strijdkrachten en bevoegdheid van eenige oorlogschepen den geallieerden toebehoorende om in den Donau te blijven; of wel 2o. Turkeije's regt om zoo dikwerf het zich bedreigd mogt achten de geallieerde vloten te hulp te roepen. Lord Clarendon antwoordde volgenderwijs op deze depêche:

« Ik heb den graaf Colloredo gezegd, dat ik de depêche van graaf Buol met verwondering en leedgevoel had onderzocht

aangezien zij slechts strekte om te doen gelooven, dat Oostenrijk zijne adhaesie niet schenkt aan het tractaat van 2 December, zoo de Westersche mogendheden op de handhaving van het derde punt bleven aandringen; want graaf Buol behoort niet uit het oog te verliezen, dat het stelsel van tegenwigt, dat hij heeft voorgesteld gebrekkig en onaannemelijk is.»

In eene depêche van dezelfde dagteekening heeft lord Clarendon aan lord John Russell blootgelegd de besluiten door de heeren Drouyn de Lhuys, lord Palmerston, lord Lansdowne en lord Clarendon, namens de Westersche Mogendheden genomen. Twee middelen tot oplossing van het derde punt werden voorgesteld: 1o. onzijdig verklaring der Zwarte Zee, of 2o. beperking der Russische strijdkrachten in die zee, op de volgende wijze:

1o. Rusland en Turkije zullen ieder in de Zwarte Zee en in de zee van Azof slechts behouden: vier linieschepen, evenveel fregatten en een zeker aantal kleine schepen, bestemd om de tucht op deze zeëen uit te oefenen, als ook verscheidene ongewapende schepen, uitsluitend bestemd voor transport van troepen. Dezelfde beperking zou daargesteld worden, ten aanzien der zeemagt, welke Turkije in den Bosphorus en in den zee van Marmora onderhoudt.

2o. Engeland, Frankrijk en Oostenrijk zullen ieder in de Zwarte Zee kunnen behouden, twee linieschepen, twee fregatten en verschillende kleine schepen, indien zij zulks noodig mogten oordeelen. De Russische oorlogschepen zouden in den Bosphorus en in de Middellandsche Zee niet mogen komen.

3o. Ingeval van gevaar voor Turkije en op verzoek der Porte zal geheel de zeemagt van Engeland, Frankrijk en Oostenrijk in de Zwarte Zee kunnen komen, ten einde daar het Turksche keizerrijk te verdedigen.

4o. De contracterende partijen zullen consuls kunnen hebben in al de Russische en Turksche havens der Zwarte Zee en der Zee van Azof.

Werd overeengekomen het navolgende:

1o. De twee stelsels, t. w. dat van neutralisatie der Zwarte Zee, en dat van beperking der zeemagt van Rusland en Turkije in de Zwarte Zee, zullen aan Oostenrijk onderworpen worden, opdat het zich voor een van beiden verklare. Frankrijk en Engeland zullen, in overeenstemming met Oostenrijk, aan Rusland, hetgeen waartoe besloten wordt, voorstellen; in geval van verwerping door laatstgemelde, zullen de geallieerde mogendheden zich onderling verstaan, ten einde den oorlog voort te zetten.

2o. Het is te begrijpen, dat Frankrijk en Engeland de voorkeur zouden geven aan het stelsel van neutralisatie, zoo Oostenrijk hun de keuze overliet.

3o. Indien Oostenrijk mogt weigeren, de verbindtenis aan te gaan, om met Frankrijk en Engeland in gemeen overleg te handelen, in geval een der beide stelsels door Rusland verworpen wordt, dan zullen Frankrijk en Engeland het stelsel van neutralisatie voorstellen, en zoo dat door Rusland wordt verworpen, dan zal alle onderhandeling afgebroken zijn.

Dat stelsel werd den 9 April aan graaf Buol voorgelegd. Ziethier hoe lord John Russel den uitslag der discussie uiteenzet.

«Na gedurende eenigen tijd gediscussieerd te hebben, «scheen het mij toe, dat graaf Buol zich een weinig ver«wijderde van den weg dien hij, wat het beginsel betrof «had gevolgd. Hij bleef niet persisteren bij het zeggen, dat «Oostenrijk besloten had, om ons niet meer te ondersteunen «in geval van afbreking der onderhandelingen. Hij was er voor «om het derde punt even als de twee eerste te behandelen, om «voortrekt geen voorafgaand besluit ten aanzien van den «oorlog te nemen.

«Eene andere bijeenkomst, waarbij Aali-Pacha tegen«woordig was, werd op Woensdag bepaald. Die bijeenkomst «was, mijns erachtens, eene poging door Oostenrijk gedaan «om tot het doen opgeven der voorstellen van de Wes«tersche mogendheden te geraken. Dit is ganscli en al «mislukt.»

Graaf Buol heeft op bepaalde wijze geweigerd, dat Oostenrijk zich verbinden zal om den oorlog te verklaren in geval van verwerping der beide stelsels.»

— Te Bristol zijn bevelen gegeven voor de plegtige ontvangst van het stoffelijk overschot van lord Raglan, dat daar tegen den 20 dezer maand met de *Caradoc* zal overgebragt worden. De gemeenteraad heeft besloten om met groote plegtigheid het lijk te ontvangen.

— Prins Albert, graaf Cardigan, de hertog van Cambridge en Sir de Lacy Evans zullen bij de ter aarde bestelling tegenwoordig zijn. Het lijk zal gedurende drie dagen in een kapel ten toon gesteld worden.

— De magistraat heeft naar de eerstvolgende zitting van de regtbank gerenvoijeerd een russisch agent, genaamd David Abramivitsch Rzimicenci, volgens zijn voorgeven een Poolsche Jood, beschuldigd wegens het aanmoedigen der Zwitsers van het vreemden legioen om uit de dienst te deserteren.

— HH. KK. HH. de prinsen Arthur en Leopold en prinses Louise, zijn door de scharlaken koorts aangetast.

— Zondag jl. heeft er geene nieuwe demonstratie in het West-End plaats gehad. De politie was zeer waakzaam en de huizen der aristocraten waren gesloten. Lord Grosvesnor had de vensters zijner woning van ijzeren luiken voorzien.

FRANSCHE POST.

Bij decreet van 12 dezer is de heer Boureuille, inspecteur-generaal der mijnen en directeur der dienst van de mijnen, benoemd tot secretaris-generaal van den minister voor de zaken van landbouw, koophandel en openbare werken, en zulks ter vervanging van de heer Boulage die overleden is.

— De heer Ranon de la Sagra, lid van de jury der Parijsche wereld-tentoonstelling voor Spanje, heeft als zoodanig zijn ontslag genomen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Verslag over het Wets-Ontwerp houdende bepalingen omtrent de huishouding en de tucht op de koopvaardijschepen.

(Vervolg van ons No. van gister.)

II. Het gemis van eenige voorschriften of regels van strafvordering, zonder welke de tegenwoordige wet niet wel voldoende werken kan. Sommige leden doelden daarbij hoofdzakelijk op voorschriften voor al degenen, aan wie deze wet eene soort van exceptionele regtsmagt toekent. Anderen zagen meer bepaald daarop, dat bij de wet het regt van voorloopige aanhouding, voor zoover het de daarin behandelde correctionele misdrijven van schepelingen betreft, moest worden uitgebreid, dat er noodzakelijkheid bestond de beëediging der getuigen bij de voorloopige instructie te bepalen, opdat hunne verklaringen bewijskracht zouden hebben, en dat tevens voor correctionele vervolging krachtens deze wet de gewone termijn van verjaring moet worden verlengd. De aard der misdrijven, die de wet tracht tegen te gaan, maar vooral ook het nomadisch leven der zeelieden, scheen zulk eene aanvulling volstrekt noodzakelijk te maken.

III. Het geheel gemis van bepalingen omtrent de regtspraak in onze overzeesche bezittingen over de misdrijven van schepelingen en omtrent de autoriteiten, die daar de uitvoering der wet zullen helpen handhaven. Vrij algemeen was men van oordeel, dat indien deze bepalingen bleven ontbreken, de wet slechts een halve maatregel zou zijn en zelfs haar doel grootendeels zou missen. Er heerste eenig verschil van gevoelen over de vraag, of de koloniale regter regt zou spreken ook over de misdrijven der schepelingen gedurende de reis gepleegd, dan wel zich zou moeten bepalen tot de beregting der misdrijven, die terwijl het schip in Indie op de reede ligt, gepleegd worden. Voor de laatste beperking pleitte, dat het Nederlandsch koopvaardijschip een deel van het Nederlandsch grondgebied vormt, en dat over de op dat grondgebied gepleegde misdrijven hier te lande regt moet worden gesproken. De meeste leden echter meenden, dat het ter bereiking van het hoofddoel der wet volstrekt noodzakelijk was, dat de schepeling, die zich op de reis aan een der vergrijpen, waarin de wet voorziet, heeft schuldig gemaakt, dadelijk bij de aankomst in onze overzeesche bezittingen aan den kolonialen regter wierd overgeleverd. Men mogt zich daarvan niet laten afschrikken door het denkbeeld, dat zoo doende aan den schipper in sommige gevallen een slechte dienst zou worden bewezen, omdat hij dan een zijner manschappen missen zou. De straf moest in elk geval zoo spoedig mogelijk op het misdrijf volgen. — Doch wat van dit verschil van gevoelen ook zij, men kwam daarin overeen, dat de wet in haar stelsel het stilzwijgen niet bewaren mogt over hetgeen tot handhaving der tucht op de koopvaardijschepen in Indie gebeuren moet. Zij moest uit dit oogpunt aangevuld en dan daarop het laatste deel van art. 118 der Grondwet toegepast worden. Bestonden daartegen onverhoopt onoverkomelijke bezwaren, dan zou althans door koloniale algemeene verordeningen in deze behoeften moeten worden voorzien.

IV. In twee der afdeelingen werd het als eene leemte in de wet beschouwd, dat daarin de omschrijving gemist wordt van hoofdbegrippen, zonder welker regt verstand eene goede toepassing niet mogelijk is; eene omschrijving vooral noodig waar het bepalingen geldt, die de strafregter geroepen wordt in toepassing te brengen. Al dadelijk bleek niet, wat door een koopvaardijschip zij te verstaan, en hoever dat begrip zich uitstrekt, waarbij men op art. 748 van het Wetboek van Koophandel wees. Evenmin werd eene definitie van den koopvaardijschipper en van het misdrijf van desertie van boord gegeven. — Uit het vervolg van dit verslag zal blijken, dat bij de behandeling van afzonderlijke artikelen der wet op dit bezwaar is teruggekomen.

V. Het gemis van bepalingen omtrent de verhouding van den gezagvoerder van een koopvaardijschip tot de troepen, die hij overbrengt, of tot hunnen bevelhebber. Naar het oordeel der Commissie van Rapporteurs echter bestaat aan afzonderlijke verordeningen op dit punt geen behoefte. De krijgslieden, die een koopvaardijschipper aan boord heeft genomen, kunnen niet anders beschouwd worden dan als passagiers, met hunnen kommandant evenzeer aan het gezag van dien schipper onderworpen als alle andere, en op wie dus ook dezelfde regelen van tucht toepasselijk zijn. Alleen zou het de vraag wezen, of de betrekking van den scheepskapitein tot de passagiers in de wet volledig genoeg geregeld zij. — Ook daarover echter wordt later in dit verslag nog gehandeld.

VI. Het gemis van nadere bepalingen omtrent de geneeskundige dienst op de koopvaardijschepen. De wet van den 28sten Junij 1816 (*Staatsblad* no. 32) regelt dit punt slechts op eene zeer gebrekkige wijze. Zij schrijft bijv. het onderzoek door de geneeskundige commissie van de scheepskist met geneesmiddelen en heelkundige instrumenten voor in 't geval dat een scheepheelmeester aan boord is, doch behelst niets omtrent zoodanig inspectie, als, gelijk meestal plaats vindt, die scheepsheelmeester ontbreekt, terwijl toch juist in dat geval toezigt van deskundigen dubbel noodzakelijk moet worden geacht. Als de wetgever waarborgen meent te moeten vaststellen voor eene goede voeding, huisvesting en ligging der schepelingen, mag hij, naar men meent, ook de zorg voor hetgeen tot herstel hunner gezondheid in geval van ziekte noodig is, niet uit het oog verliezen.

VII. In eene der afdeelingen heeft men zich beklaagd over gemis der bepalingen in de wet omtrent de bevoegdheid van den waterschout of ambtenaar, volgens art. 396 van het Wetboek van Koophandel aangesteld. Daartegen heeft men echter doen opmerken, dat de waterschout een gemeentelijk ambtenaar is, en dus ook van de gemeente zijne instructie ontvangt; terwijl nog daarenboven velen de verrigtingen van dien ambtenaar, voor zoover die met het onderwerp der tegenwoordige wet in betrekking staan, aan den kantonregter opgedragen wilden hebben.

VIII. Eindelijk is nog aangemerkt, dat indien de wet bepalingen omtsent de bevoegdheid des koopvaardijschippers moet inhouden, hetgeen, zooals straks blijken zal, door een deel der leden betwist wordt, aan die bepalingen meerdere uitbreiding behoort gegeven te worden, en met name regelen omtrent het examen van stuurlieded en schippers behooren te worden gesteld.

(Vervolg hierna.)

's Gravenhage, 18 Julij.

* Heden is de uitslag der verkiezingen tot leden van den gemeenteraad opgemaakt en bekend geworden. Er waren van de 2538 kiezers 1178 opgekomen, van onwaarde waren 8 billetten, zoodat het getal geldige stemmen beliep 1170. De volstrekte meerderheid was alzoo 586 stemmen. Tien der aftredende leden zijn herkozen als: 1o. Jhr. Mr. G. L. H. Hooft met 1070 stemmen; 2o. J. C. van der Kemp, 1029; 3o. F. M. Schmolck, 1015; 4o. Mr. H. baron Collot d'Escury, 1001; 5o. Dr. B. van Gogh Bz., 990; 6o. Mr. D. Polak Daniels 880; 7o. P. Varkevisser 866; 8o. Mr. F. M. baron van der Duijn 813; 9o. Mr. J. G. A. Clant, 804 en 10o. Dr. W. H. Meijer 734.

Er moet alzoo nog eene herstemming plaats hebben tot vervulling der twee overgebleven plaatsen tusschen de heeren: 1o, Mr. A. de Pinto, aftredend lid, die 477 stemmen heeft bekomen; 2o. Jhr. Mr. H. J. van der Heim, 353; 3o. Mr. D. Léon, 351 en 4o, K. T. baron van Lijnden, 330.

De overige stemmen waren verdeeld.

Men wil weten, — zegt de Haagsche correspondent van de *Arnhemsche Courant* —, dat de Minister van Buitenlandsche Zaken binnen weinige dagen de residentie verlaten en zich *naar Berlijn* begeven zal.

Generaal VAN HEERDT, die met eene bijzondere missive naar Berlijn was gezonden, is dezer dagen teruggekeerd.

Nu zou de heer VAN HALL er naar toe gaan?

Is er iets belangrijks op til?

De *IJsselbode* noemt als dadelijk gevolg van de aanneming van den accijns op het gemaal «de aftreding van den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Ofschoon het berigt van die aftreding is tegengesproken, meent de *IJsselbode* «vrij stellig te kunnen verzekeren, «dat de heer van Reenen reeds stappen heeft gedaan, om «zijn ontslag te verwerven, en dat alleen de moeijelijkheid, «om voor hem in de gegeven omstandigheden een opvolger «te vinden, de reden is zijner tijdelijke aanblijving.»

---

* Z. M. de Koning heeft dezer dagen het besluit geteekend, waarbij bepaald wordt, dat bij het leger de wapenrok zal worden ingevoerd.

---

* Het vertrek van H. M. de Koningin, zal den 25 dezer plaats hebben. HDs. zal zich van hier naar Stuttgardt begeven en van daar de badplaats Ischl bezoeken. Het gevolg van HDs. zal bestaan uit de heeren: L. N. graaf van Randwijck, groot-meester van H. M.; den kamerheer Mr. H. F. baron van Zuylen van Nijevelt, den heer W. von Weckherlin, secretaris van H. M.; en de hofdames de jonkvrouwen E. van Pabst van Bingerden en van Asbeck. Vermoedelijk zal H. M. ongeveer twee maanden op reis blijven.

Programma der uit te voeren muzijkstukken door het muzijkkorps van het 4de regement Dragonders, onder directie van den heer J. G. Muller, op het Groot Stedelijk Badhuis te Scheveningen, op Donderdag des 's namiddags ten 6 ure.

1o. marsch, par Mordock; 2o. ouverture de l'opéra Sofonisbe, Paer; 3o. Fantaisie de l'Opéra Robert d'Evreux, Donizetti; 4o. Aria aus der oper die Kreutzretter, Meijerbeer; 5o. Norfolk Polka, Labitzki; pause; 6o. ouverture de l'Opéra Haydé, Auber: 7o. Potpourri de differents opera's, Kuffner; 8o. Romance (Il va venir) de l'Opera la Juive, Halevy; 9o. Choral Walzer, Marovach; 10o. Bertha Polka, Rosenhain.

---

* De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat, met den aanvang van een nieuw leerjaar, op den 1 September dezes jaars, in 's Rijks veeartsenijschool te Utrecht als kweekelingen kunnen worden opgenomen, tegen betaling van *f* 350 's jaars, zij, die hun zestiende jaar hebben bereikt, doch niet ouder zijn dan vier-en-twintig jaren, en bij examen doen blijken kennis te bezitten van: *a.* de rekenkunst, bijzonder van de gewone en tientallige breuken, met toepassing van het Nederlandsch stelsel van maten en gewigten, alsmede van de meetkundige evenredigheden en het trekken van den vierkantswortel uit getallen; *b.* de gronden van de spraakkunst der Nederlandsche taal; *c.* de gronden der algemeene en Vaderlandsche geschiedenis; *d.* de beginselen der aardrijkskunde; dat aan hetzelfde examen zijn onderworpen, doch den leeftijd van achttien jaren behooren te hebben bereikt, zij die tegen betaling van *f* 100 per jaar, in de school alleen onderwijs en niet

levens huisvesting en verpleging wenschen te ontvangen; dat de aspiranten die tot het examen verlangen te worden toegelaten, zich daartoe in persoon of schriftelijk (mits postvrij) vóór den 15den Augustus eerstkomende bij den directeur der school moeten aanmelden, met overlegging van: een extract uit het geboorteregister: een bewijs van goed gedrag, afgegeven door het gemeentebestuur hunner woonplaats; een bewijs te zijn gevaccineerd of de natuurlijke pokken te hebben gehad, afgegeven door een erkend geneesheer.

* De luitenant generaal graaf van Heert werd gisteren plotseling zeer ongesteld, zoodat men voor zijn leven beducht was; doch de ziekte heeft spoedig eene gunstige wending genomen, zoodat men het gevaar thans als geweken mag beschouwen.

* In deze residentie zijn aangekomen en aan het hôtel *de l'Europe* afgestapt, de prins Adam Czartorijski, van Polen, wonende te Parijs, vergezeld door de prinses Czartorijski en hunne dochter alsmede de prins Vitald Czartorijski van Polen, wonende te Parijs, vergezeld door de prinses Czartorijski; en aan het hôtel *de Bellevue*, de edelman H. J. C. Colston, komende van Londen.

* Gisteren avond, ten ongeveer 10½ ure, werden de bewoners van de Nieuwe Haven, nabij de brug over de Uilenboomen, verontrust, daar zich een man in het water bevond. Spoedig en zonder aarzeling, snelde de persoon van Marinus Soeter te hulp. De in het water liggende man scheen weerstand te bieden hetgeen Soeter niet deed terugdeinzen, om alle pogingen tot redding aan te wenden. Tot drie malen toe bragt hij hem boven water. Het mogt hem eindelijk gelukken, met behulp van den persoon van van Netten, die zich inmiddels ook te water begeven had, den drenkeling te redden. Zij zijn alle behouden aan wal gekomen. De naam van den drenkeling bleef onbekend. Hij scheen te Rijswijk te huis te behooren en naar gissing tusschen de 50 à 60 jaren oud te zijn.

Bij den Minister van Finantien is ontvangen een muntbiljet van tien gulden, onder de letters H. B., ter vergoeding voor te kort gedane regten aan 's Rijks schatkist ingezonden.

Bij den Minister van Finantien is ontvangen een coupon van *f* 3.96 onder het postmerk Utrecht, van den 15den dezer, ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

Bij het Departement van Binnenlandsche Zaken is, ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watersnood, ontvangen van een onbekende een coupon 2½ percents nationale werkelijke schuld, no. 3875, groot *een gulden drie en twintig en eene halve cent.*

Blijkens eene, in de *Staats-Ct.* van heden voorkomende aantooning van den invoer op Java en Madura van den Oosterschen Archipel in 1854, bedroeg die invoer als volgt: voortbrengselen van Europa en Amerika *f* 704.897; van de West van Indië en Bengalen *f* 316.685; van China, Manilla en Siam *f* 731.482 en van den Oosterschen Archipel *f* 7,223 278, totaal *f* 8,976.342.

De uitvoer bestond uit voortbrengselen van den Oosterschen Archipel *f* 4,414.234; de West van Indië en Bengalen *f* 88.588; van China, Manilla en Siam *f* 194.956; van Japan *f* 208.731 en van Europa en Amerika *f* 2,809.434; uitmakende een totaal van *f* 7,715.943.

Bij besluit van 5 Junij jl., no. 63, is aan W. L. van Coeverden en M. C. van Hall Az., beiden te Amsterdam, als directeuren der aldaar gevestigde *Hollandsche Brandassurantie-maatschappij*, bewilliging verleend tot wijziging van art 1 der statuten van deze naamlooze vennootschap, waartoe door de vennooten besloten is in eene door dezen te Amsterdam gehoudene algemeene vergadering.

Op de alhier dezer dagen geopende jaarlijksche vergadering der algemeene synode der Christelijke Hervormde kerk zijn onder anderen door den voorzitter verschillende commissiën benoemd over belangrijke zaken, bij de synode aanhangig, terwijl op het door dezen uitgedrukt verlangen door de vergadering bij stemming eener commissie van 3 leden werd aangewezen, om te rapporteren omtrent vele adressen, die ter zake der Kerkleer bij de synode waren ingekomen. Aan 18 gemeenten werd uit het fonds voor noodlijdende kerken en personen eene toelage toegekend voor den aanbouw of de herstelling van kerken of pastorijen, gezamenlijk bedragende eene som van *f* 21,699; terwijl eene soortgelijke aanvraag van 7 andere gemeenten werd in advies gehouden. Uit het fonds voor de schraalste predikants-tractementen, werd aan 33 standplaatsen eene verhooging van *f* 50 toegekend, welke verhooging echter slechts als voorloopig werd aangenomen, teneinde in het volgende jaar de provisionele toekenning in eene definitieve te veranderen. Een concept-reglement voor de algemeene weduwen-beurs, door de synodale commissie voorgedragen is voorloopig aangenomen, teneinde aan de provinciale kerkbesturen te worden gezonden, om er hunne consideratien op in te winnen.

Gisteren is te Rotterdam de 58ste jaarlijksche vergadering van het Nederlansch Zendelings-Genootschap gehouden, bijgewoond door 90 bestuurders en medewerkende leden uit alle gewesten en afdeelingen der Protestantsche Kerk in ons Vaderland.

De broeders werden verwelkomd door Br. Prins, in naam der maandvergadering, waarna Br. M. A. Jentink, predikant te Harlingen, de vergadering als voorzitter met gebed en toespraak opende.

De volgende verslagen werden ingediend:

1o. van de commissie van onderzoek en toezigt, betreffende zendelingshuis en kweekelingen; deze laatsten waren 11 in getal. Twee van hen waren voor de uitzending geschikt geoordeeld en geëxamineerd en geordend door de commissie voor de Oost- en West-Indische kerken. Een derde zal na practische opleiding hen spoedig kunnen volgen. Vijf nieuwe kweekelingen waren aangenomen.

2o., van de commissie voor de Indische talen. Het verslag handelde eerst over de Maleische bijbelvertaling, die naar het oordeel der commissie niet onbruikbaar is, maar verbetering en daarnevens schoolonderwijs met verbeterde leerboeken voor de Maleische Christenen behoeft. De heer Niemann voegde hierbij belangrijke opmerkingen over de Maleische taal. Voorts werd medegedeeld dat de zendelingen Jellesma en Hoezoo een Javaansch vraagboek over de bijbelsche geschiedenis en de laatste een eerst Javaansch traktaatje hadden vervaardigd. Het door Dr. Lepsius voorgestelde linguistische alphabet kon de commissie niet aanraden.

3o., van eene commissie over een voorstel van br. O. G. Heldring, van Hemmen, tot uitzending van zoogenaamde Christen-werklieden', in den geest der Gossnersche-mission voor de op Java door de kerk of het genootschap verlaten gemeenten. Hierop werd afwijzend geadviseerd om velerlei redenen, die de vereeniging van ambacht of handel met het zendingswerk en de uitzending van minder grondig onderwezene met zorgvuldig opgeleide zendelingen ontraden. Men meende dat veel liever de opleiding van inlandsche zendelingen moest bevorderd worden.

4o., van de commissie voor de Joden; het handelt vooral over de behoefte der Joden aan eene goede vertaling van het oude testament.

5o., br. van Oosterzee, van Rotterdam, berigtte namens de commissie van de kleine stukjes, dat er in dit jaar 18855 stukjes verspreid en twee nieuwe uitgekomen waren. (*R. Ct.*)

Den 12 Julij is voor het prov. geregtshof te Arnhem in appel behandeld de zaak van den ontvanger der registratie en den controleur der directe belastingen, beiden te Terborg, die door de arrondissements-regtbank te Zutphen, wegens onderlinge mishandeling, elk tot eene maand gevangenisstraf en *f* 25 boete waren veroordeeld. Met vernietiging van het vonnis van de regtbank is de ontvanger in eene geldboete van *f* 100 en de controleur in eene van *f* 25 veroordeeld.

Den 16 dezer werden te Enschede, op de renbaan nabij deze stad, de jaarlijksche wedrennen gehouden van de Twentsche vereeniging tot veredeling van het paardenras. Dit schouwspel dat door duizende toeschouwers, waaronder een aanzienlijk aantal vreemdelingen, werd bijgewoond, werd door het schoonste weder begunstigd en leverde, bij het getal goede paarden, die ter keuring vertoond werden of bij de wedrennen mededongen, wederom het overtuigend bewijs op, dat de vereeniging met vrucht in deze streken werkzaam is.

Den 13 Julij heeft met het beste succes te Onderdendam het jaarlijksche muzijkfeest plaats gehad in dat gedeelte der provincie Groningen; 400 zangers en zangeressen adsisteerden daarbij. Men mag zich verheugen, dat thans in alle oorden van die provincie zulke feesten geregeld worden gevierd, ten blijke van toenemende beschaving en ontwikkeling.

Amersfoort, 17 Julij. De heer C. W. Voet, laatst benoemd lid der Provinciale Staten van Utrecht, heeft den 14 Julij aan den heer Mr. L. Zegers Veeckens eene uitdaging doen toekomen tot het geven van satisfactie, bij mannen van eer gebruikelijk, wegens eene beleediging die hij vermeende hem te zijn aangedaan door de laatste zinsnede van het eerste artikel van de *Amersfoortsche Courant* van 13 Julij jl.; laatstgenoemde heeft echter geweigerd daaraan te voldoen met de verklaring ten overvloede, dat in het artikel hetwelk de heer Voet zich aantrok, geenerlei personaliteit was vervat of bedoeld. (*Amersf. Ct.*)

§ § **Maastricht**, 16 Julij. Onze geachte volksvertegenwoordiger, de heer Thorbecke, heeft eenige dagen in Limburg doorgebragt. Hij is eerst te Roermond geweest en is van daar met den heer Strens naar Maastricht gekomen, alwaar de beide oud-Ministers hun intrek hebben genomen bij den heer de Limpens, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Naar het schijnt, heeft de heer Thorbecke van meer nabij de belangen willen leeren kennen van het gewest, waaruit hij als lid der Kamer is afgevaardigd. De gevierde Staatsman heeft verschillende oorden van deze provincie en de merkwaardigheden, die er te vinden zijn, bezigtigd en is overal met blijkbare sympathie ontvangen. Gisteren nam hij deel aan een banket te Valkenburg, hetwelk hem was aangeboden door den heer van Aken, nu onlangs benoemd tot Burgemeester dezer stad. De heer Thorbecke keert morgen naar 's Hage terug.

Ingezonden Stukken.

Aan de redactie van *de Grondwet*.

Met bevreemding lazen wij in een repliek aan de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode*, in UEd. No. van 15, 16 dezer: »En zoo de anti-revolutionnaire partij niet al te zeer »gewikkeld ware geweest in de April-beweging: zij zou »reeds eerder sich aan de constitutionnele partij hebben »aangesloten, gelijk bijv. bij de laatste verkiezing in het »kiesdistrict Sneek het geval was.«

Het is toch bekend, dat de anti-revolutionnairen zich daarbij aan de *oude behoudende* partij hebben aangesloten, terwijl wij tot nog toe meenden, dat de constitutionnele partij tegen de oude behoudende partij overstaat, wat althans met de liberalen in Friesland het geval is. De verhouding der partijen bij de laatste verkiezing in het district Sneek is aangewezen in het hoofd-artikel der *Prov. Friesche Courant* van den 21 Junij jl.

Omtrent de oorzaak, waarom de anti-revolutionnairen die eerst schenen te weifelen, zich aan de oude behoudende partij aansloten, werd verhaald, dat deze laatste aan de anti-revolutionnairen zoude hebben beloofd, om bij de eerste vacature in het kiesdistrict Sneek de benoeming van den heer Groen te zullen ondersteunen. Wij kunnen echter natuurlijk, voor de waarheid van dat verhaal niet instaan.

Met de plaatsing dezer letteren zal UWEd. eene misstelling verbeteren en ons genoegen doen.

Wij hebben de eer met achting te zijn,

H., 16 Julij 1855. UWEd. Dw. Dienaren,

Eenige lezers.

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Donderdag 19 Julij, 7 u[ur]

LA VIE EN ROSE, comédie en 5 actes; FAUTE D[E] S'ENTENDRE, comédie en un acte et une ouverture grand orchestre.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM 18 Julij 1855

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2 1/2	63 1/8 3/16 1/4	*Hope* 1798/1816	5	103 1/4
Dito Certificat. .	3	75 1/2 1/4 3/16	Dito 1828/1829	5	
Dito Dito . .	4	93 1/2 5/8 9/16	Cert. 1831/1838	5	
O. I. Leening. .	4	98 3/4	Dito Dito	4 1/2	89 1/4
Amort. Syndic.	3 1/2	90 1/4	Dito *Hope* . . .	4	78 1/4
Hand.-Maats. .	4 1/2		Dito *Stieglitz* .	5	
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten. . .	2 1/2		Dito 1854 . . .	5	82
D° *Rothschild* .	2 1/2		Inschr. Assig. .	6	
Frankrijk.			Certific. dito. .	6	
Obligatiën . . .	3		**Polen.**		
Spanje.			Obligatiën . . .	4	70
Nieuwe	1 1/4	18 3/8 1/2 7/16	**Oostenrijk.**		
Dito Buitenl. .	3	87 5/8			61 1/4
D° Binnenl. o/m.	3	80 5/8 13/16 3/4	Metalliek . . .	5	72 3/4
Bew. Sp. Com.			Dito bet. Amst.	5	65 [illegible]
Amort. Schuld.			Dito Nation. .	5	81 [illegible]
Portugal.			Dito 1847 . . .	2 1/2	81 [illegible]
Londen nieuwe.	3	89 3/4 13/16	Dito 1851/1852	2 1/2	
Dito uitgest . .	4				

Rusl., Cert. te Hamb. 5 pct. 84 1/2; Mexic., te Lo[nden] ... pct. 21 1/8, 3/8, 1/4; dito Onb. 21 1/8, 3/8, 1/4; Gren., ... p. s. 100. 2 1/2 pct. 17 3/8, 1/4; dito Uitg. 6 3/4, 7/8; Per[u] 3 3/4 pct. 28 1/2, 3/8, 3/8; dito Uitg. 1 pct. 12 3/4, 1/2; ... pct. 74 1/8, 7/8, 3/4.

Over het geheel was onze fondsenmarkt heden zeer ... voornamelijk ten opzigte van Spaansche en meest alle d[ienst]... teerde Amerik. fondsen.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenh[age].